

2. W Królestwie Polskim 1815 – 1830 – notatka

1. Konstytucja Królestwa Polskiego 1815 r.

- a) Car rosyjski **Aleksander I** nadał Królestwu Polskiemu konstytucję, której autorem był książę **Adam Czartoryski**. Była to bardzo **liberalna konstytucja**.
- b) gwarantowała szeroki **zakres autonomii**: polskie wojsko, administracja, dwuizbowy sejm, język polski językiem urzędowym, a urzędy miały być obsadzone tylko przez Polaków.
- c) **Car** stawał się **królem Polski**. **Uprawnienia**: kierował polityką zagraniczną państwa, był zwierzchnikiem sił zbrojnych, zgłaszał projekty ustaw, mianował urzędników i senatorów, zwoływał i rozwiązywał sejm.
- d) Pod nieobecność króla władzę w Królestwie pełnił namiestnik – został nim **gen. Józef Zajązek**.
- e) **Sejm** uchwalał prawo cywilne i karne, decydował o podatkach i budżecie. Miał być zwoływany co 2 lata.
- f) Konstytucja gwarantowała **szerokie prawa obywatelskie**: wolność słowa i druku, wolność wyznania, równość wszystkich obywateli wobec prawa.

2. Gospodarka w Królestwie Polskim.

- a) W rolnictwie przeważała **gospodarka folwarczno – pańszczyźniana**. Chłopi posiadali wolność osobistą i mogli się przemieszczać.
- b) Utworzono **Towarzystwo Kredytowe Ziemskie**, które udzielało kredytów na modernizację gospodarstw.
- c) Powstał przemysł włókienniczy – gwałtownie rozwijała się **Łódź**. Przemysł wydobywczy rozwijał się w **Zagłębiu Dąbrowskim i Zagłębiu Staropolskim**.
- d) **Książę Ksawery Drucki – Lubecki** został ministrem skarbu. Utworzył **Bank Polski**, system podatkowy i dbał o rozwój gospodarczy. Zlikwidował cło w handlu z Rosją i doprowadził do budowy Kanału Augustowskiego.

3. Kultura i oświata.

- a) Ministrem edukacji był **Stanisław Kostka Potocki**.
- b) Utworzono sieć szkół elementarnych, **Uniwersytet Warszawski**, wyższe szkoły zawodowe.
- c) W Warszawie działało Towarzystwo Przyjaciół Nauk.
- d) Na ziemiach wcielonych do Rosji działał Uniwersytet Wileński i Liceum w Krzemieńcu.

4. Łamanie konstytucji przez cara

- a) Rozbudowa tajnej policji państwowej – ochrony.
- b) Wprowadzenie cenzury, czyli kontroli treści drukowanych w gazetach co naruszało wolność słowa.
- c) Nie zwoływał sejmu przez 5 lat, a powinien co dwa.
- d) Po śmierci namiestnika nie powołał nowego.
- e) Utworzył nowy urząd pełnomocnika carskiego (nie wymieniany w konstytucji), który powierzył Nikołajowi Nowosilcowowi (Rosjaninowi).

5. Opozycja w Królestwie Polskim.

a) **legalna (sejmowa) – bracia Wincenty i Bonawentura Niemojowscy.**

b) **organizacje nielegalne**

- **Wolnomularstwo Narodowe i Towarzystwo Patriotyczne** założone przez **Waleriana Łukasińskiego**.
- **Towarzystwo Filomatów** – **Adam Mickiewicz, Tomasz Zann**.
- **Towarzystwo Filaretów**.
- **Sprzysiężenie Podchorążych** w Szkole Podchorążych Piechoty – podporucznik **Piotr Wysocki**.